

**Związek Pracodawców
Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK**

**ul. Chałubińskiego 8
00-613 Warszawa
NIP: 7010494958
REGON: 362006278
Tel/fax: 22-699-03-20
biuro@eko-pak.biz**

Warszawa, 22 grudnia 2015 r.

**Ministerstwo Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa**

Dotyczy: propozycja Komisji Europejskiej nowelizacji 6 dyrektyw w zakresie gospodarki odpadami

W odpowiedzi na prośbę Ministerstwa Środowiska o przedstawienie opinii wobec propozycji nowelizacji 6 dyrektyw z zakresu gospodarki odpadami, Związek Pracodawców Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK przedstawia poniżej swoje stanowisko.

Na wstępie, Związek Pracodawców EKO-PAK pragnie wyrazić swoje poparcie dla ogólnie przyjętych kierunków przedstawionych w propozycjach Komisji Europejskiej. W szczególności popieramy doprecyzowanie reguł stosowania przez państwa członkowskie zasady Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta w prawodawstwach krajowych. Regulacje te w naszej opinii pomogą stworzyć określone standardy działania dla takich systemów, które na przestrzeni ostatnich lat przybrały różne formy organizacyjne w Unii Europejskiej, skutkujące istotnymi różnicami w zakresie zaangażowania finansowego i operacyjnego producentów. Szczególnie cennym w tym zakresie wydaje się być nowy art. 8a dyrektywy ramowej w sprawie minimalnych wymagań dla systemów Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta.

Rozszerzona Odpowiedzialność Producenta została wprowadzona już we wszystkich krajach UE poprzez konieczność zbierania określonego poziomu odpadów opakowaniowych wprowadzonych w rynek. Należy jedynie zastanowić się nad zwiększeniem efektywności tego systemu, tak aby osiągnięcie określonych poziomów było faktyczne, a nie tylko miało odzwierciedlenie w sprawozdawczości. Mamy świadomość, że będzie to się wiązało najprawdopodobniej z większymi kosztami selektywnej zbiórki, sortowania oraz przetwarzania odpadów opakowaniowych. Beneficjentami tego finansowego wkładu powinny stać się gminy, odpowiedzialne za zagospodarowanie odpadów z gospodarstw domowych, podobnie jak ma to miejsce w zdecydowanej większości krajów Unii Europejskiej. Należy więc skoncentrować wysiłek na stworzeniu nowego, zrównoważonego, efektywnego i uczciwego systemu. Ważnymi elementami tego nowego systemu muszą być jednolite standardy selektywnej zbiórki odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz zapewnienie odpowiednich standardów przetwarzania odpadów. Tak, aby jak najwięcej odpadów opakowaniowych trafiało do recyklingu materiałowego, a nie do odzysku energetycznego w strumieniu zmieszanych odpadów komunalnych.

Stoimy też na stanowisku, iż oparcie systemów Rozszerzonej Odpowiedzialności Producentów na zasadach w brzmieniu zaproponowanym przez Komisję Europejską pozwoli krajom członkowskim UE wypełnić rosnące w przyszłości poziomy recyklingu zarówno odpadów opakowaniowych ogółem, jak i dla poszczególnych frakcji materiałowych. Jest to tym ważniejsze dla Polski, dla której wdrożenie tak zaproponowanych zasad dla systemów Rozszerzonej Odpowiedzialności Producentów jest ogromną szansą. Pozwoli bowiem wyeliminować rozmaite nieprawidłowości obserwowane dziś w systemie oraz stworzyć równe warunki działania dla wszystkich producentów.

Niemniej jednak, pragniemy zwrócić uwagę na następujące kwestie legislacyjne, które rodzą wśród producentów szereg wątpliwości.

**Związek Pracodawców
Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK**

**ul. Chałubińskiego 8
00-613 Warszawa
NIP: 7010494958
REGON: 362006278
Tel/fax: 22-699-03-20
biuro@eko-pak.biz**

1. Art. 8a, ust. 4, lit. a tiret pierwsze dyrektywy ramowej. Doprecyzowania wymaga status dochodów z ponownego użycia lub sprzedaży surowców wtórnych, które to dochody mają być „uwzględnione” w ponoszonych przez producentów kosztach w ramach Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta. Nie jest bowiem jasne, czy koszty ponoszone przed producentów mają być **pomniejszone** o takie dochody, co – jak się wydaje – było intencją autorów propozycji. Ze względu jednak na zastosowanie sformułowanie, mogą pojawić się tu spory interpretacyjne, które należy wykluczyć poprzez precyzyjne dookreślenie stosownego zapisu.
2. Art. 8a, ust. 4 lit. a tiret drugie w nawiązaniu do art. 8a ust. 2 dyrektywy ramowej. Obowiązujące w polskim systemie prawnym pojęcie „posiadacza odpadów” ma znacznie szerszy charakter niż ustanowiony w dyrektywie ramowej. Stąd wskazanie w polskim tłumaczeniu „posiadacza odpadów” jako podmiotu, wobec którego koszt zapewnienia odpowiednich informacji ponoszony ma być przez producentów, może wywołać nieporozumienia i skutkować rozciągnięciem obowiązków kosztowych producentów na inne grupy posiadaczy odpadów, niż ich pierwotni wytwórcy (mieszkańcy). Tymczasem, te inne grupy posiadaczy odpadów nie są objęte systemami selektywnej zbiórki, więc rozciągnięcie na nich obowiązków pokrywania kosztów działań informacyjnych nie będzie miało związku z rolą producentów w ramach Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta. Konieczne jest więc dookreślenie adresatów tych działań informacyjnych jako pierwotnych wytwórców odpadów, tj. **mieszkańców**.
3. Art. 9 ust. 1 tiret piąte oraz art. 9 ust. 3 dyrektywy ramowej. W prawodawstwie UE nie ma odrębnej definicji odpadu żywnościowego. Taki rodzaj odpadu jest częścią szerszej kategorii, jakimi są bio-odpady, w której to kategorii występują „odpady spożywcze i kuchenne z gospodarstw domowych, restauracji, placówek zbiorowego żywienia i handlu detalicznego” (art. 3 dyrektywy ramowej z 2008 r.). Na uwagę zasługuje fakt, iż Komisja Europejska proponuje rozszerzenie tej definicji o „porównywalne odpady z zakładów przetwórstwa spożywczego oraz inne odpady o podobnych właściwościach biodegradacyjnych, porównywalne pod względem charakteru, składu i ilości”. Nie oznacza to jednak objęcie tą definicją obszarów „produkcji podstawowej, przetwórstwa i produkcji, sprzedaży detalicznej i dystrybucji żywności”. Pojawia się więc ryzyko luki definicyjnej i braku podstawy do realizacji art. 9 ust. 1 tiret piąte oraz art. 9 ust 3 dyrektywy ramowej. W związku z tym ustalenie przez Unię Europejską wspólnej metodologii i wskaźników umożliwiających pomiar marnotrawienia żywności może więc budzić wiele kontrowersji o podłożu pojęciowym, bo doprowadzi do pomiaru odpadów nie będących formalnie zdefiniowanymi. Metodologia tego pomiaru zostanie zaś ustalona aktem delegowanym Komisji Europejskiej, co grozi ryzykiem wprowadzenia nowych pojęć i definicji aktem wykonawczym, a nie ustawodawczym. Dlatego też przyjmowanie jakiegokolwiek „wspólnej metodologii i wskaźników umożliwiających pomiar marnotrawienia żywności” musi zostać poprzedzone **doprecyzowaniem w dyrektywie ramowej samego pojęcia odpadu żywności i precyzyjnym zdefiniowaniem, do których etapów produkcji bądź konsumpcji żywności te pojęcie ma zastosowanie**.
4. Obecny pakiet propozycji nowelizacji 6 dyrektyw pomija kwestię zagospodarowania i recyklingu odpadów po opakowaniach wielomateriałowych. Opakowania wielomateriałowe to stosunkowo młoda kategoria opakowań, która powstała w wyniku różnorodnych wyzwań stawianych przez rynek, które mają bezpośredni związek z bezpieczeństwem żywności, funkcjonalnością i wymogami nowoczesnej dystrybucji. Kategoria ta odznacza się wysokim stopniem innowacyjności i szybkim tempem wzrostu; z roku na rok zwiększa się poziom zainteresowania przemysłu, handlu i konsumentów tego typu opakowaniami. Pomimo, iż nie jest to kategoria jednorodna (istnieją opakowania wielomateriałowe z przewagą papieru, plastiku, a nawet metalu czy szkła) może stać się ona potencjalnie, bogatym źródłem wartościowych i niezbędnych gospodarce surowców wtórnych. Na uwagę zasługuje fakt, iż opakowania takie stanowią znaczącą część w sektorze spożywczym, więc

**Związek Pracodawców
Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK**

ul. Chałubińskiego 8
00-613 Warszawa
NIP: 7010494958
REGON: 362006278
Tel/fax: 22-699-03-20
biuro@eko-pak.biz

właściwe uregulowanie zasad recyklingu tego rodzaju odpadów nie powinno umknąć uwadze Komisji Europejskiej. Przemysł kartonów do płynnej żywności, które są opakowaniami o największym udziale w grupie opakowań wielomateriałowych, od szeregu lat systematycznie pracuje (również w Polsce) nad stworzeniem odpowiednich warunków technicznych i technologicznych dla rozwoju recyklingu tego typu opakowań, tak aby cenne surowce wtórne w nich zawarte nie trafiały na wysypiska bądź były niepotrzebnie poddawane procesom termicznej utylizacji odpadów.

Oznacza to, że przepisy wykonawcze dla zapewnienia realizacji rosnących poziomów zbierania i recyklingu, które będą wprowadzane wraz ze znowelizowaną dyrektywą, powinny zachęcać do podejmowania recyklingu opakowań do płynnej żywności. Aby zapewnić stały wzrost poziomu recyklingu należy stworzyć odpowiednie warunki dla inwestycji w przemyśle recyklingowym poprzez konsekwentne znoszenie barier hamujących jego rozwój, na przykład poprzez wdrożenie tzw. „minimalnych wymogów” dotyczących funkcjonowania systemu Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta.

Wskazane jest więc zaproponowanie przez Komisję rozwiązań polegających na wprowadzeniu **obowiązku zbierania i poddawania procesom recyklingu wszystkich rodzajów opakowań, które się do tego nadają, w tym niektórych opakowań wielomateriałowych** takich jak na przykład kartony do płynnej żywności. Uważamy też, że znowelizowana dyrektywa opakowaniowa powinna zostać uzupełniona i dookreślona poprzez wyznaczenie wiążących prawnie celów obowiązków zakresie zbierania i recyklingu opakowań wielomateriałowych, które według aktualnych technologii mogą być poddane recyklingowi.

Ze względu na znaczenie zmian zaproponowanych wobec 6 dyrektywa w obszarze gospodarki odpadami, jak i przedstawionych powyżej uwag i wątpliwości, Związek Pracodawców EKO-PAK będzie wdzięczny za wzięcie naszego stanowiska pod uwagę.

Z wyrazami szacunku,

Krzysztof Baczyński
K. Baczyński
PREZES ZARZĄDU

Związek Pracodawców Przemysłu Opakowań
i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK
ul. Chałubińskiego 8, 00-613 Warszawa
biuro@eko-pak.biz